

ALEGERI PARLAMENTARE 2021

Sondaj de opinie post-electoral

Rezultate comparative

 DECEMBRIE 2021

Cuprins

- 01. **Introducere la cercetare**
- 02. **Procesul de votare/experiența de vot**
- 03. **Atitudini și percepții privind CEC**
- 04. **Campania de educație civică**
- 05. **Cunoștințe privind procedura de votare**
- 06. **Concluzii și recomandări**

01.

Introducere la cercetare

Design studiu (I)

Scopul și obiectivele

Obiectivul general

De a măsura schimbările în percepția publicului privitor la activitatea Comisiei Electorale Centrale și a Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral.

Obiective specifice

Această prezentare include analiza comparativă a datelor colectate pentru 4 sondaje ale populației generale realizate după alegerile parlamentare din 2019, alegerile locale generale din 2019, alegerile prezidențiale din 2020 și alegerile parlamentare din 2021.

Design studiu (II)

Metodologia și caracteristicile eșantionului

Design eșantion

Cadru de eșantionare:

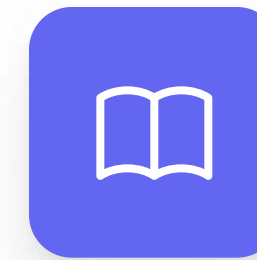
Totalitatea gospodăriilor și persoanelor din cadrul țării. Datele de referință pentru schema de eșantionare au fost preluate din recensământul populației 2014 / totalitatea numerelor de telefon atribuite furnizorilor de servicii de telefonie mobilă (Orange, Moldcell și Unite)

Schema de eșantionare:

Probabilistă, stratificată, cu principii de selecție aleatorie

Acoperire geografică:

Mediul urban și rural. Studiul a inclus 108 / 106 / 480 / 314 localități

Metodologia

Tipul studiului:

Sondaj cantitativ reprezentativ la nivel național

Metoda de colectare a datelor:

CATI (interviu la telefon asistat de tabletă)

Grupuri țintă și mărime eșantion:

Populația generală în vârstă de 18 ani + pe un eșantion de 1418 / 1410 / 1510 / 1501 respondenți. Eroarea de eșantionare +/- 2,6%

Chestionar:

Chestionar structurat

Limba de intervievare:

româna (75% / 70% / 74% / 70%) sau rusa (25% / 30% / 26% / 30%) în funcție de preferința respondentului/-ei

Durata medie a interviului:

24 / 26 / 24 / 23 minute

Perioada de colectare a datelor:

19 martie – 14 mai 2019; 9 noiembrie – 4 decembrie 2019;
11 decembrie 2020 – 20 ianuarie 2021; 8 august - 24 septembrie 2021

Rata netă de răspuns:

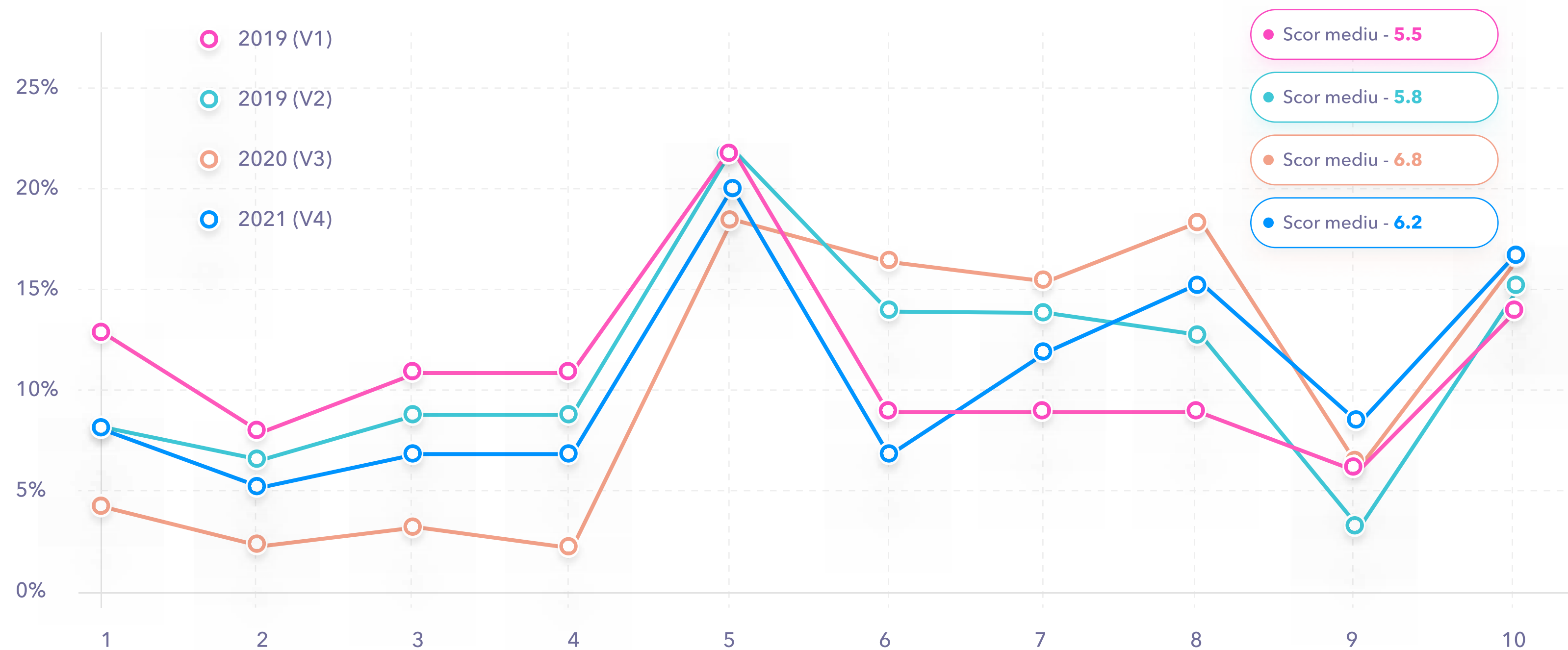
68% / 62% / 54% / 41%

02.

Procesul de votare/ experiența de vot

În ce măsură sunteți interesat/-ă de viața social-politică din Republica Moldova?

Interesul alegătorilor față de evenimentele socio-politice din țară se menține practic la nivelul sondajului precedent, din moment ce 38% au acordat un scor de 8 puncte și mai mult pe o scală de la 1 la 10, comparativ cu 40% în studiul din iarna 2020. Pe de altă parte a crescut semnificativ ponderea respondenților dezinteresați, care au acordat scoruri mai mici de 5 puncte (23% față de 11% în studiul precedent).

Persoanele care au participat la alegerile parlamentare (6,5 puncte) și cei care au auzit / citit materiale ale campaniei de informare (6,5 puncte) arată un nivel mai înalt de interes față de viața social-politică, comparativ cu cei care nu au participat (4,9 puncte) și cei care nu au fost expuși la campania de informare (5,3 puncte).

Ați participat la alegerile parlamentare / locale / prezidențiale?

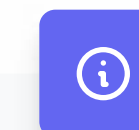
Rata de participare autodeclarată la alegerile parlamentare din iulie 2021 este cu 4% mai mică decât la alegerile prezidențiale din noiembrie 2020 .

Rata de participare crește odată cu înaintarea în vârstă a alegătorilor (de la 69% pentru tineri la 88% pentru persoanele în vârstă).

Campania de educație civică a influențat semnificativ decizia de participare din moment ce rata de participare între persoanele expuse campaniei (84%) diferă semnificativ de rata de participare a celor care nu au fost expuși campaniei (71%).

❗ Eșantion Sondaj 2 (T2): 777 persoane ce au menționat că în localitatea lor a avut loc turul II al alegerilor locale generale.

Ponderea alegătorilor/-oarelor care au participat la alegerile parlamentare este mai mare printre respondenții/-ele cu nivel înalt de studii (87%) față de cei/cele cu nivel mic de studii (76%). Comparativ cu studiul precedent a scăzut cu 8% rata de participare a tinerilor, cu 5% rata de participare a alegătorilor din mun. Chișinău și regiunea Sud, cu 7% rata de participare a minorităților etnice.

02.

Procesul de votare / experiența de vot

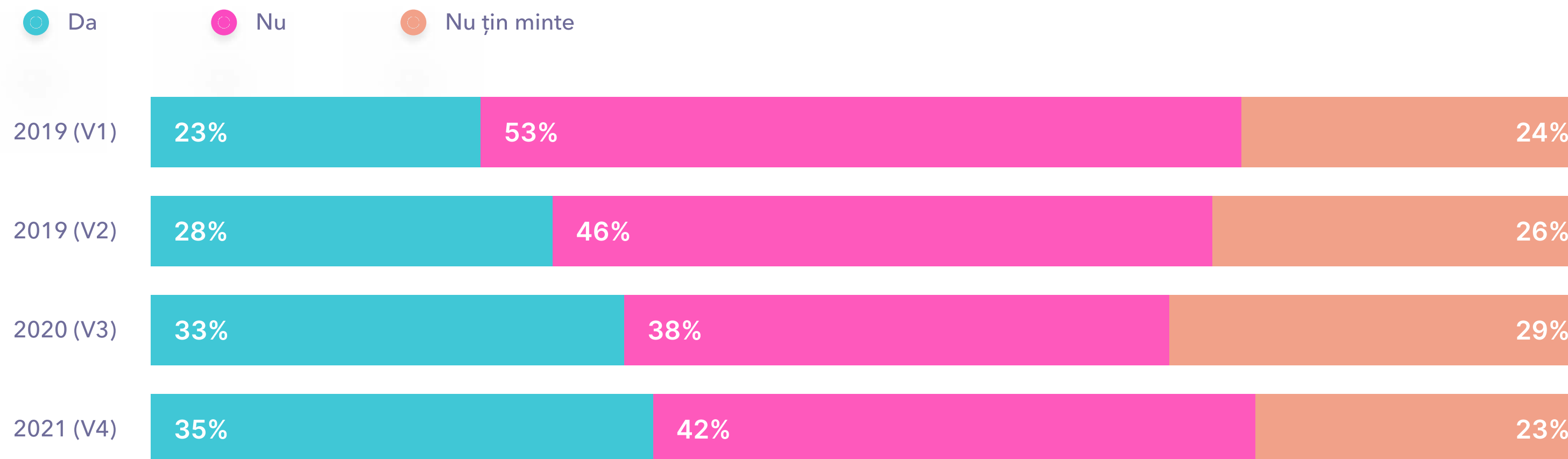
În urma participării la alegerile parlamentare, locale și prezidențiale, cât de mulțumit/-ă ați rămas de următoarele aspecte?

Majoritatea absolută a alegătorilor/-oarelor care au participat la votare au rămas mulțumiți/-te practic de toate aspectele organizării procesului electoral la secțiile de votare. La majoritatea caracteristicilor gradul de mulțumire este aproape de 100%. 47% au fost mulțumiți/-te de toate aspectele organizatorice, în special alegătorii de la sate (51%).

La sediul secției de votare unde ați votat la ultimele alegeri, era instalată rampă de acces (pentru persoane cu dizabilități locomotorii sau pentru cărucioare pentru copii)?

În cel puțin 4 din 10 secții de votare (dacă presupunem că respondenții au fost distribuiți aproximativ uniform pe secții de votare) continuă să lipsească rampe de acces pentru cărucioare. Lipsa rampelor a fost menționată în proporție mai mare în afara municipiului Chișinău (45%, față de 27% în Chișinău), precum și în mediul rural (47% față de 35% în urban).

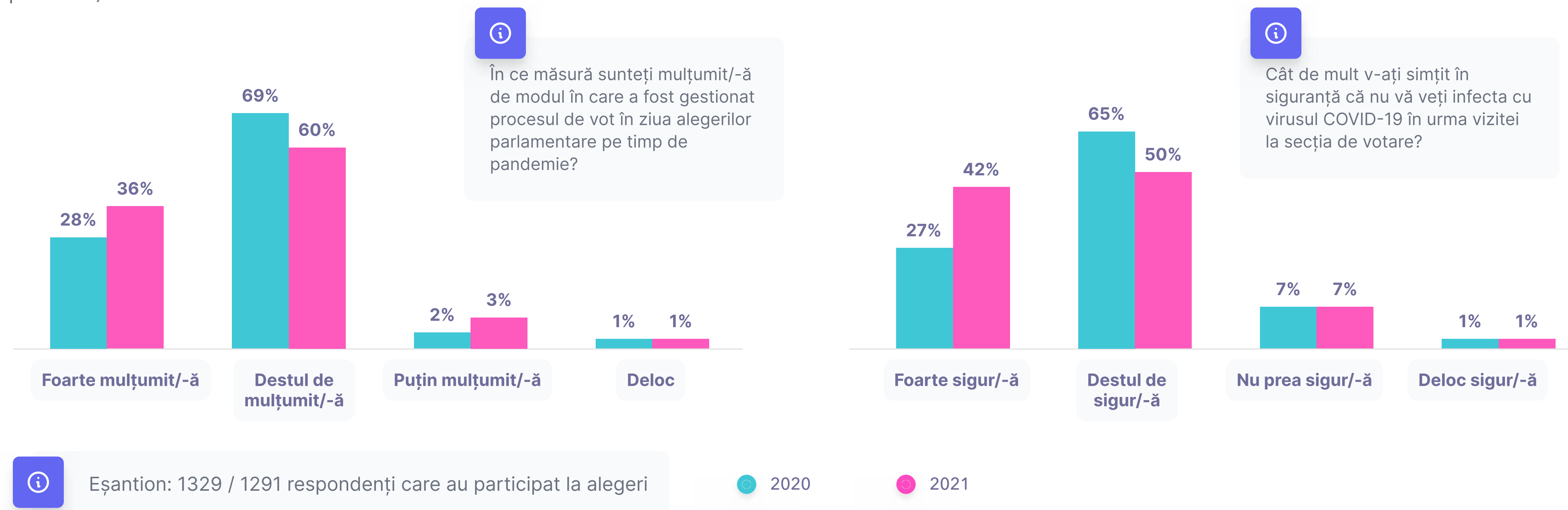

Eșantion: 1179 / 1172 / 1329 / 1219 respondenți care au participat la alegeri

Percepții privind organizarea procesului de votare pe timp de pandemie COVID-19

96% din respondenți/-te sunt mulțumiți/-te de modul în care a fost gestionat procesul de vot în ziua alegerilor parlamentare pe timp de pandemie.

92% din respondenți/-te s-au simțit în siguranță că nu se vor infecta cu virusul COVID-19, participând la alegeri. Conform acestora, în aproape toate cazurile au fost respectate toate regulile anti-pandemice impuse în timpul exercitării dreptului la vot în secțiile de votare, cu excepția utilizării pixului personal (25% nu au semnat cu pixul personal).

Dumneavoastră personal ați observat nereguli în ziua alegerilor?

4% din respondenți/-te au observat nereguli în ziua scrutinului (similar cu alegerile precedente).
Acțiuni de informare despre neregulile observate au fost întreprinse de către 32% alegători/-oare care au observat nereguli (în scădere cu 9% față de alegerile precedente).

Da Nu Refuz

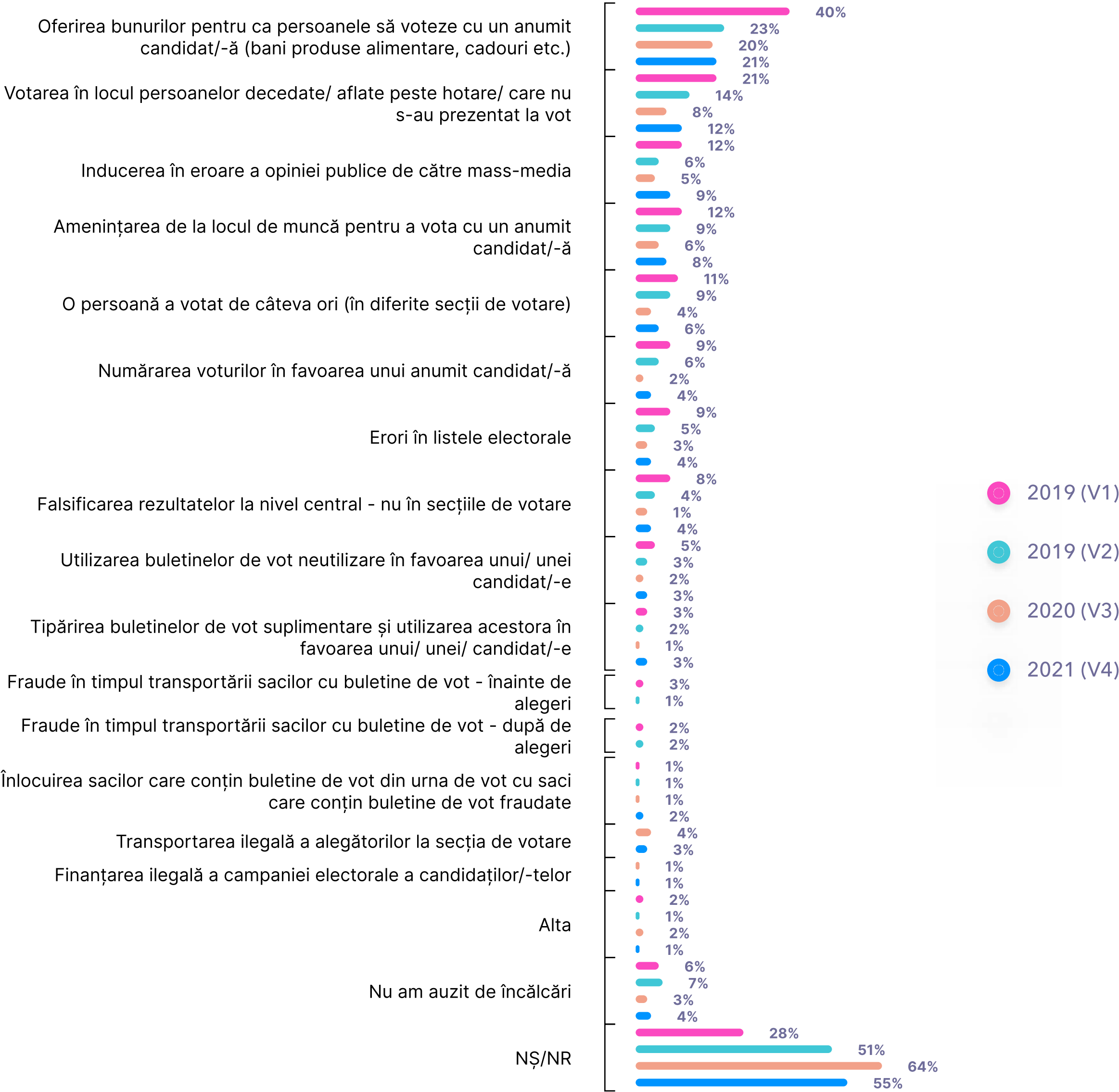

i
Eșantion: 1179 / 1172 / 1329 /
1219 respondenți care au
participat la alegeri

Despre ce tipuri de încălcări ați auzit/ văzut dvs. în decursul ultimelor alegeri?

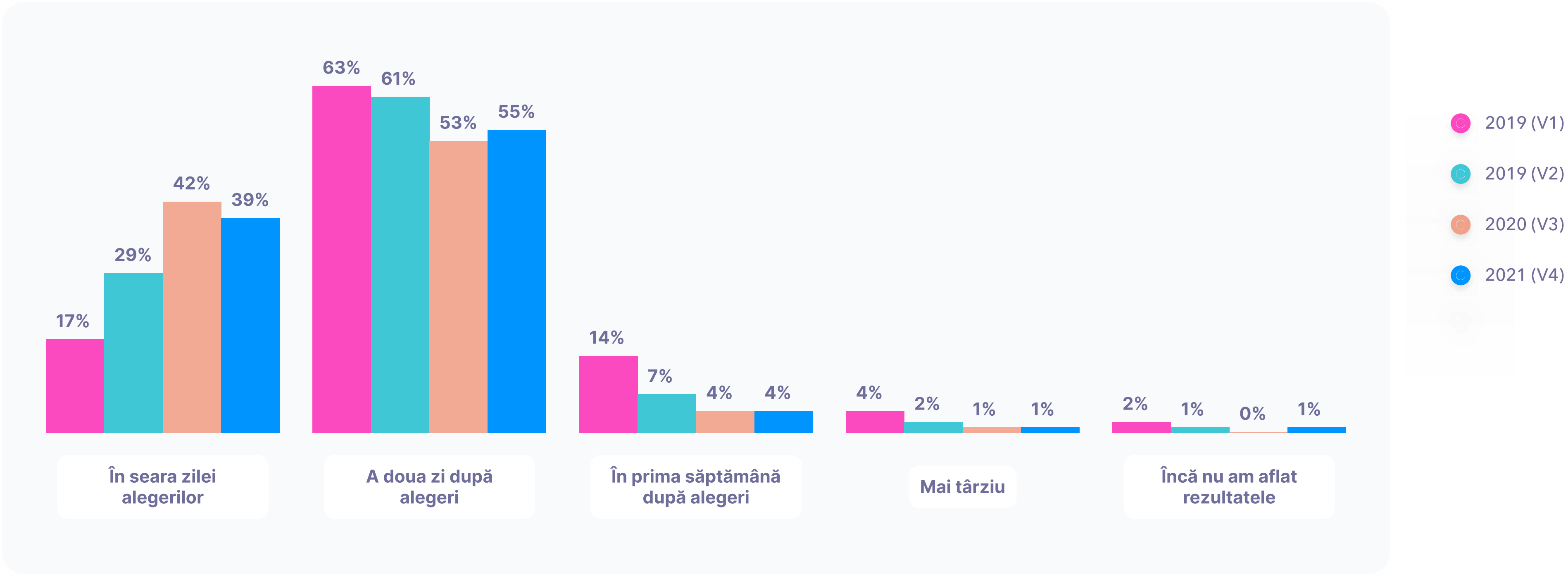
45% din alegători au auzit sau au văzut încălcări la ultimele alegeri (în creștere cu 9% față de alegerile precedente), în special cadouri electorale (bani, produse alimentare etc.) și votarea în locul persoanelor care nu s-au prezentat la vot. 8% au făcut referință la amenințări la locul de muncă pentru a vota pentru un anumit candidat.

Când ați aflat rezultatele preliminare ale alegerilor?

Interesul pentru rezultatele preliminare ale alegerilor parlamentare s-a menținut la același nivel ca și la alegerile prezidențiale: 94% din alegători/-oare au aflat despre ele nu mai târziu de următoarea zi după scrutin.

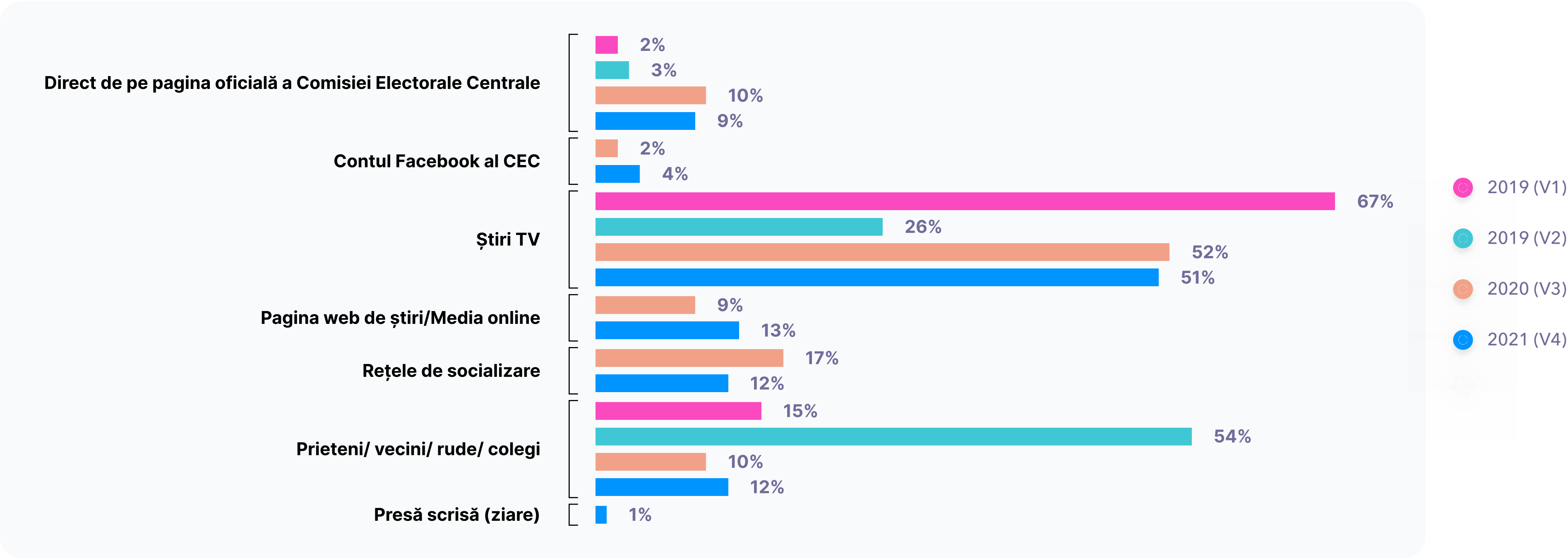
Grupul de alegători care au urmărit rezultatele alegerilor în ziua scrutinului este mai mare pentru cei cu nivel înalt de studii (55%), cu nivel mediu și înalt al venitului (48%), etnie majoritară (42%).

De unde sau de la cine ați aflat rezultatele alegerilor?

Sursa principală a respondenților despre rezultatul alegerilor parlamentare a fost, ca și în cazul alegerilor prezidențiale, buletinele de știri la TV (51%), în special persoanele în vârstă (78%) și persoanele cu dizabilități (67%).

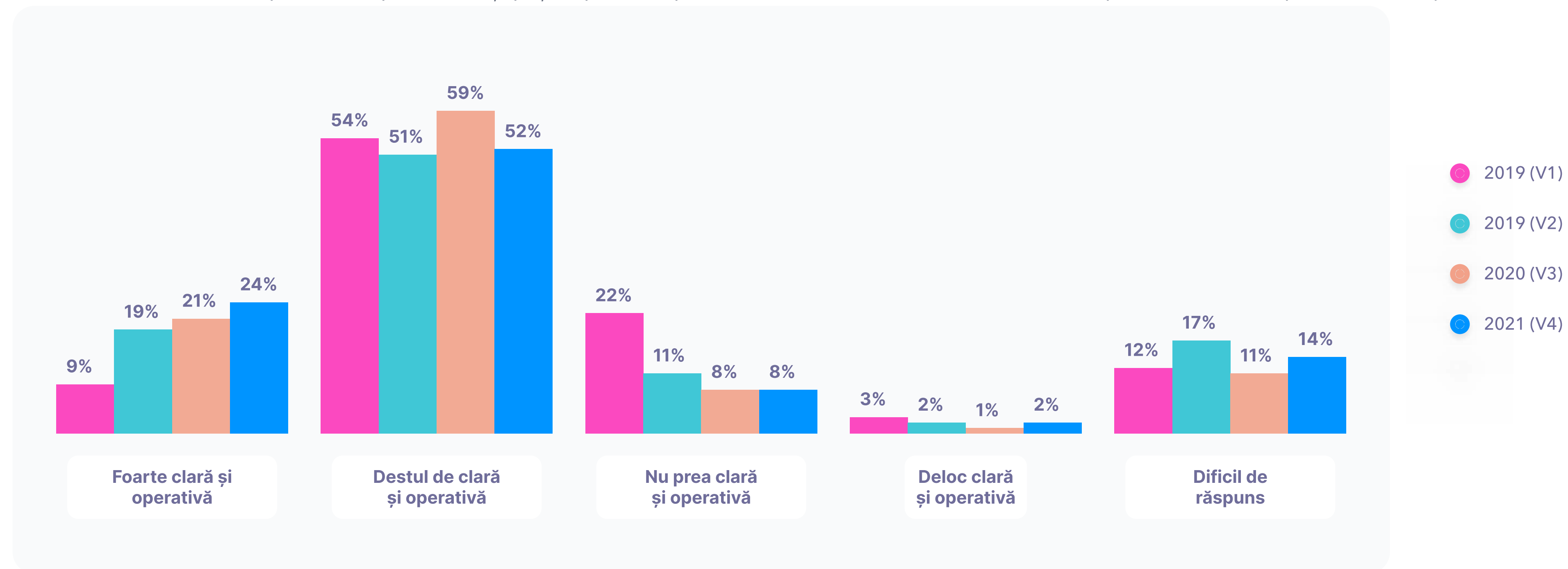
Rețelele sociale și media online au servit drept sursă de informare pentru 25% din alegători. Acestea au fost utilizate mai des de către tineri și alegătorii din Chișinău. 13% s-au informat direct de pe pagina CEC sau de pe contul Facebook (fără schimbări față de alegerile precedente).

Cum vi s-a părut prezentarea de către CEC în regim real a prezenței alegătorilor la vot și a rezultatelor preliminare ale alegerilor?

76% din alegători/-oare (la același nivel ca și la alegerile prezidențiale) au apreciat modul și formatul de prezentare de către CEC în regim real a prezenței alegătorilor la vot și a rezultatelor preliminare ale alegerilor drept clare și operative.

Procentul celor care au apreciat drept neclară și puțin operativă prezentarea datelor a scăzut de 3 ori comparativ cu datele primului sondaj.

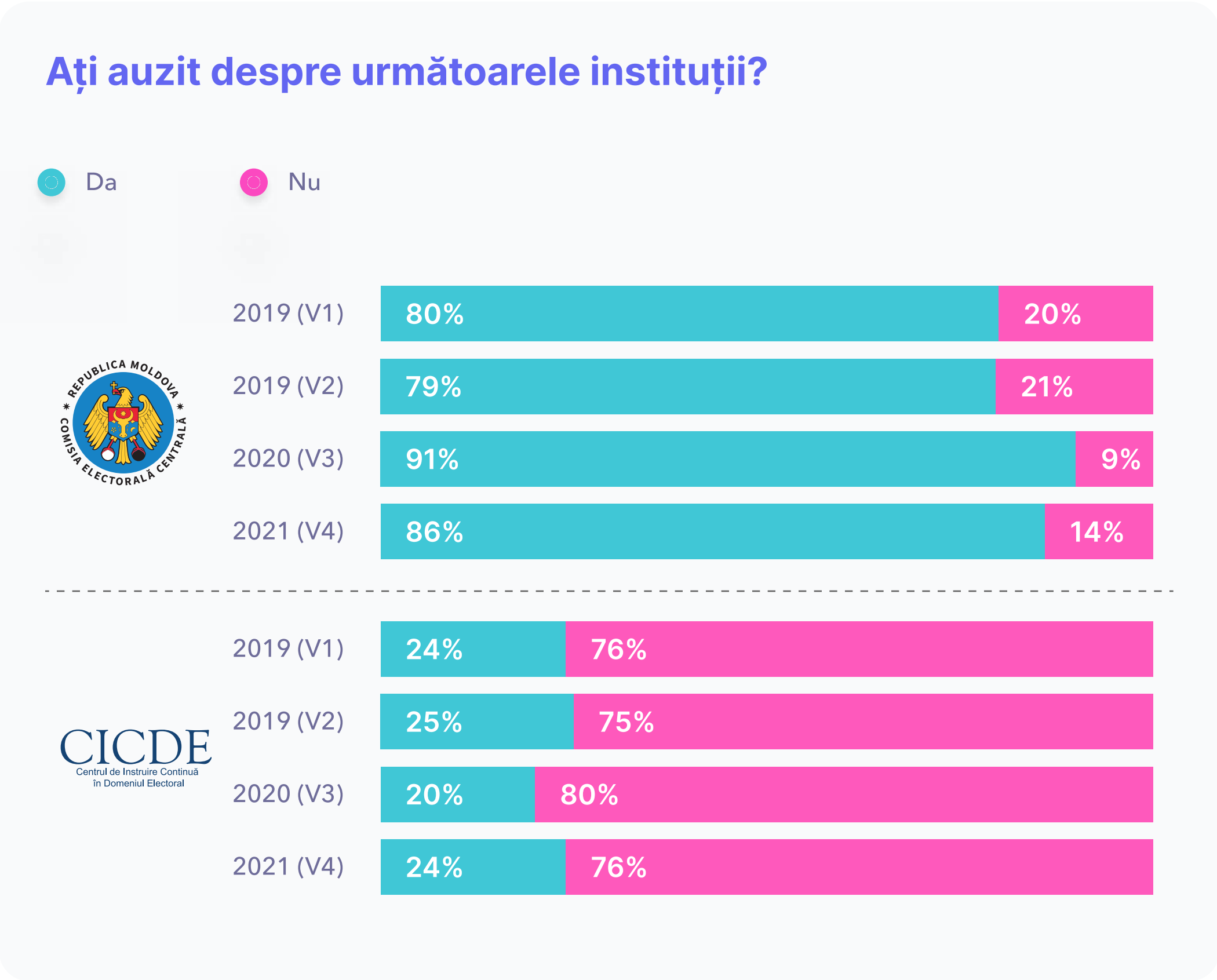
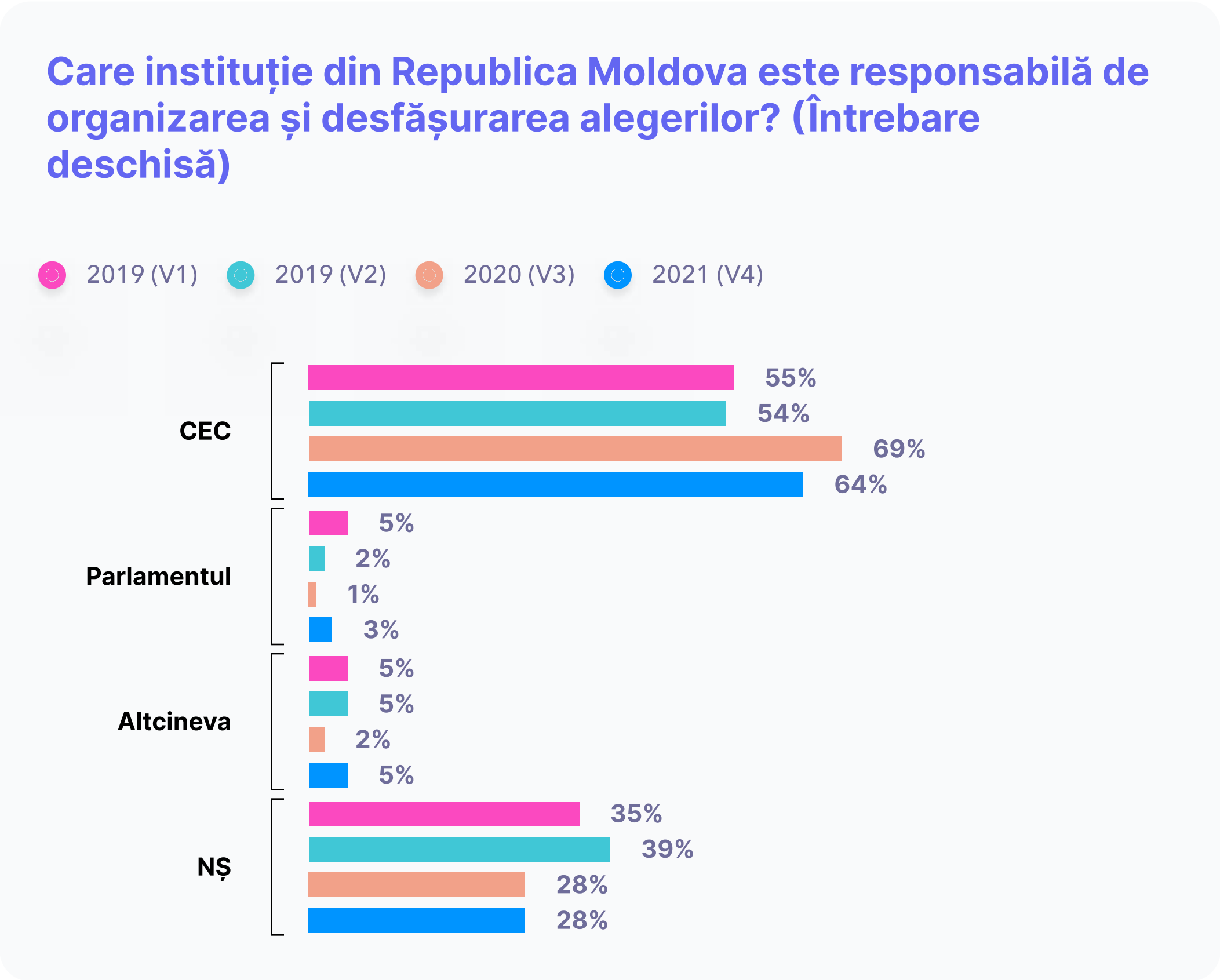

03.

Atitudini și percepții privind CEC

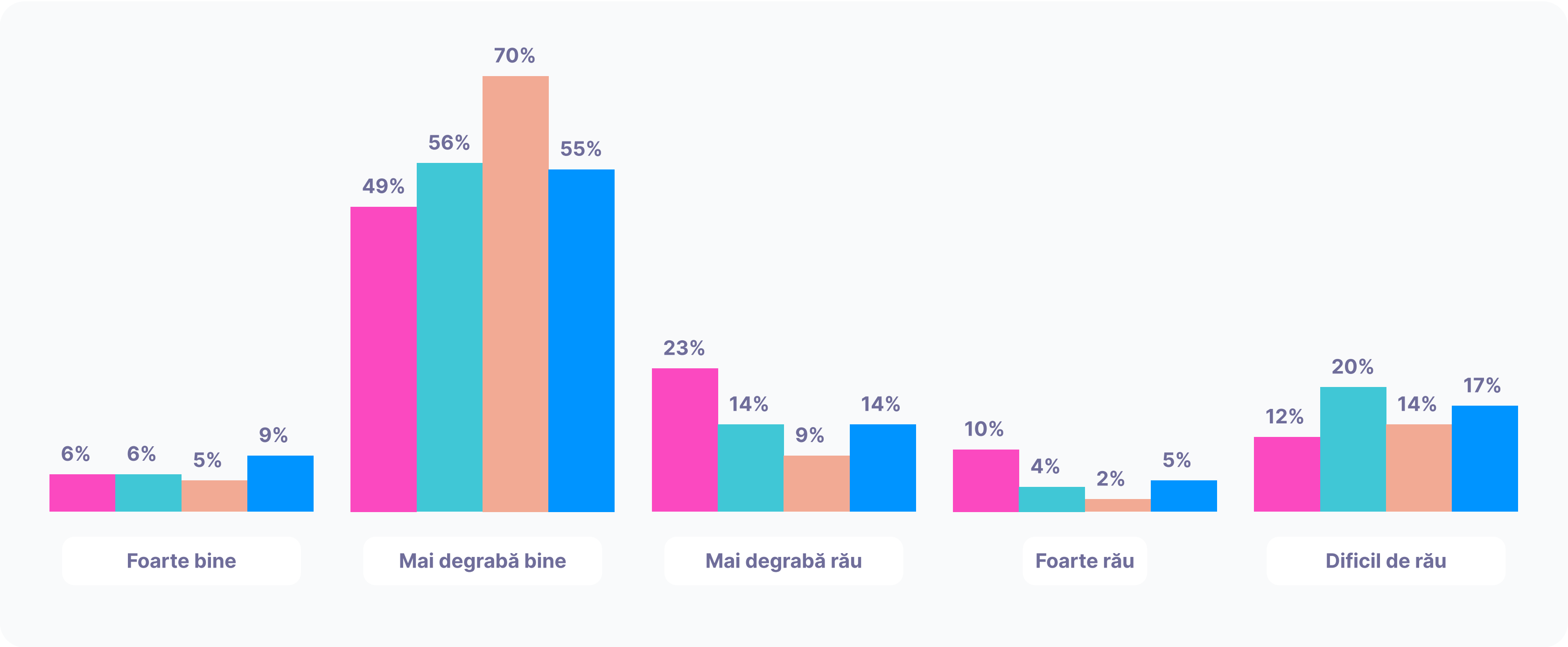
Notorietatea CEC și CICDE

Notorietatea spontană a CEC a scăzut cu 5% față de studiul precedent, dar rămâne mai înaltă față de primele 2 studii. Notorietatea spontană este mai mare la respondenții cu nivel înalt de studii (86%), din mediul urban (74%), din regiunea Chișinău (83%), respondenții care au fost expuși la campania de informare (69% versus 42%, care nu au fost expuși) și cei care au participat la vot (67% versus 46%, care nu au participat). Notorietatea asistată a CEC a scăzut cu 5% față de studiul precedent: 9 din 10 alegători au auzit despre CEC, iar notorietatea CICDE a crescut cu 4% și a ajuns la nivelul de 24%. CEC nu este cunoscut în proporție mai mare de către persoanele cu nivel jos de studii (30%), din mediul rural (18%), care nu participă la alegeri (23%) și care nu se informează despre alegeri (30%).

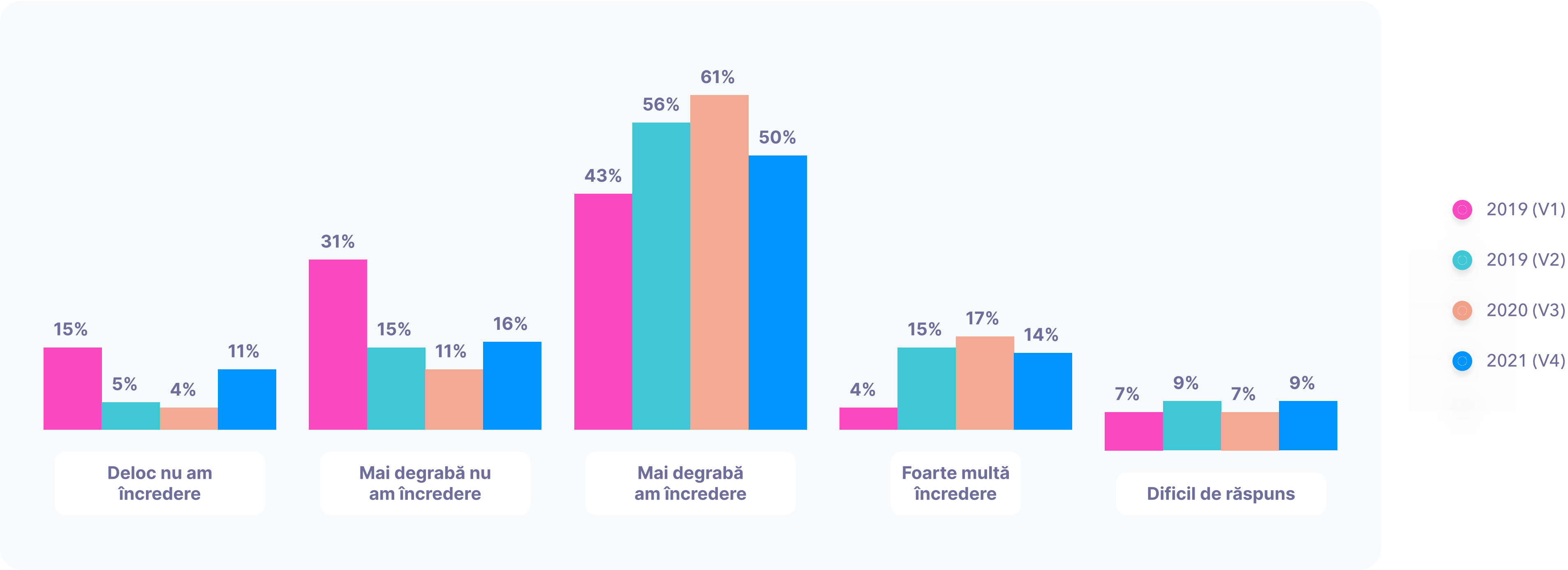
Cât de bine credeți că își îndeplinește funcțiile Comisia Electorală Centrală?

64% (în scădere cu 11% față de studiul precedent) din alegători consideră că instituția își îndeplinește funcțiile foarte bine sau mai degrabă bine. Percepția pozitivă are o incidență mai mare în rândul tinerilor (73% față de 61% adulți) și celor expuși la campania de informare (67%, versus 50% ne-expuși).

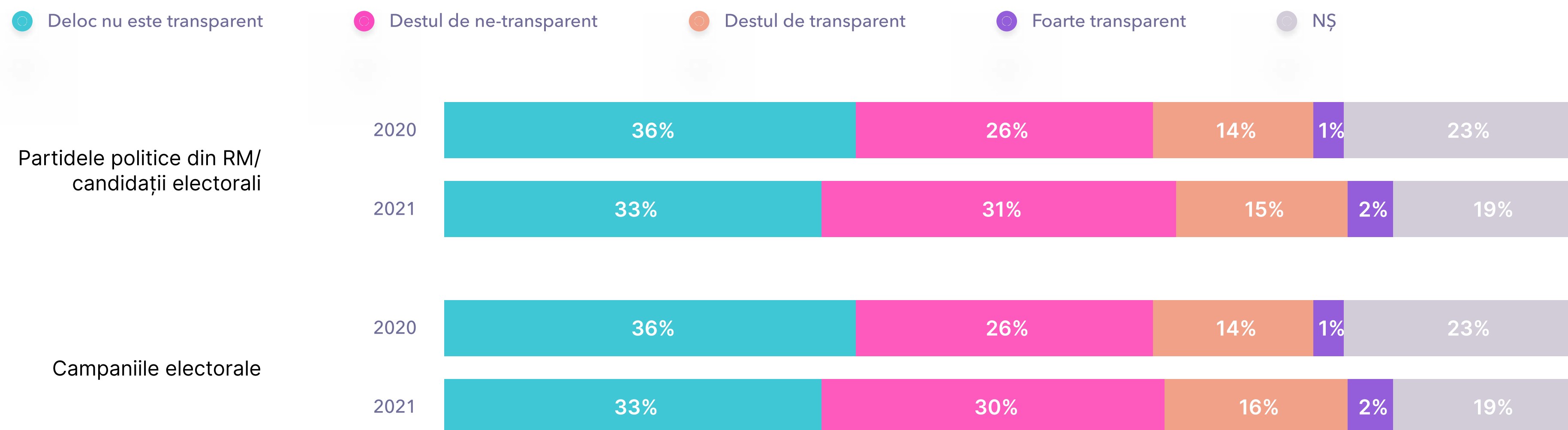
Câtă încredere aveți în rezultatele alegerilor parlamentare, locale și prezidențiale?

64% din alegători (în scădere cu 14% față de studiul precedent) au încredere în rezultatele scrutinului, dintre care 14% au foarte multă încredere. Grupul etnic majoritar (69%, versus 48% grup etnic minoritar), alegătorii cu nivel înalt de studii (76%), cei care au participat la alegeri (69%), precum și cei expuși la campania de informare (70%) în proporție mai mare au încredere în rezultatele alegerilor parlamentare.

Cum evaluați nivelul de transparență a modului în care sunt finanțate ...?

Doar 17%-18% din alegători/-oare consideră că modul de finanțare este destul de transparent la ambele capitole.

04.

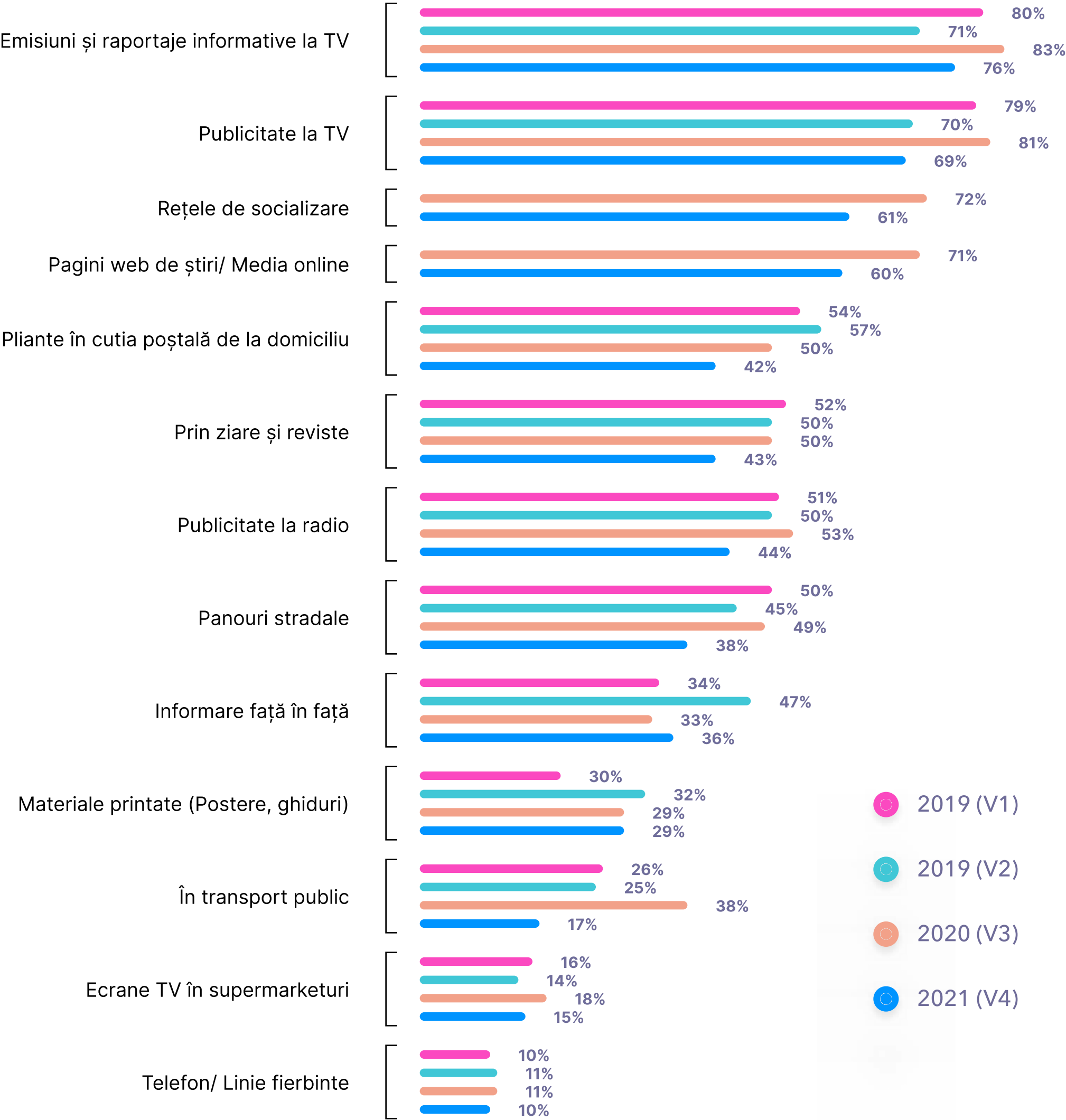
Campania de educație civică

Ce surse de informare cu privire la alegeri ați utilizat?

96% din respondenți/-te au auzit/ au văzut informații generale despre alegeri.

Top 2 surse de informare ale respondenților despre alegeri continuă să fie emisiunile și reportajele (76%) și publicitatea TV (69%), ultima în descreștere semnificativă față de studiul precedent.

Acestea sunt urmate la distanță scurtă de rețelele de socializare (61%) și media online (60%).

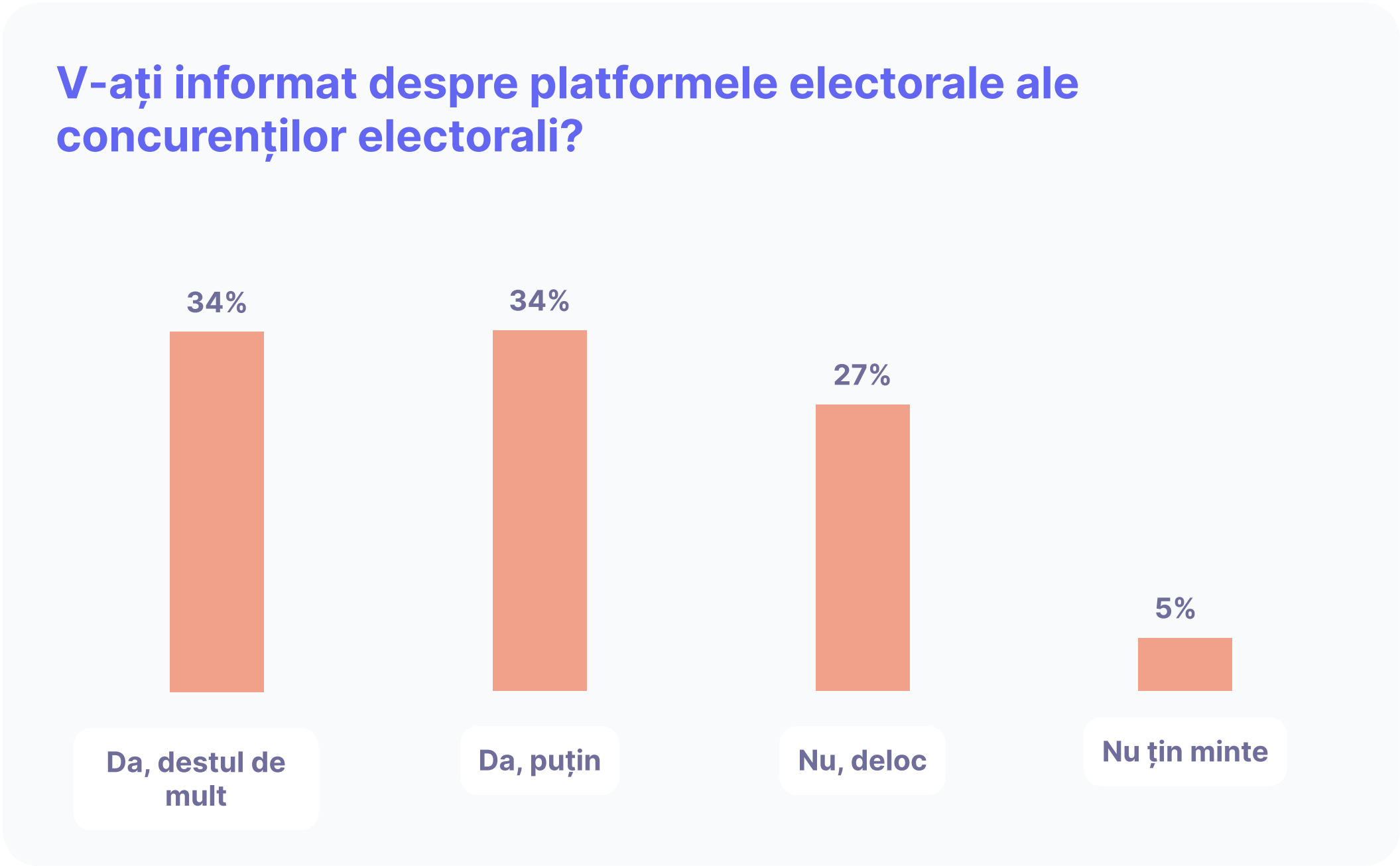
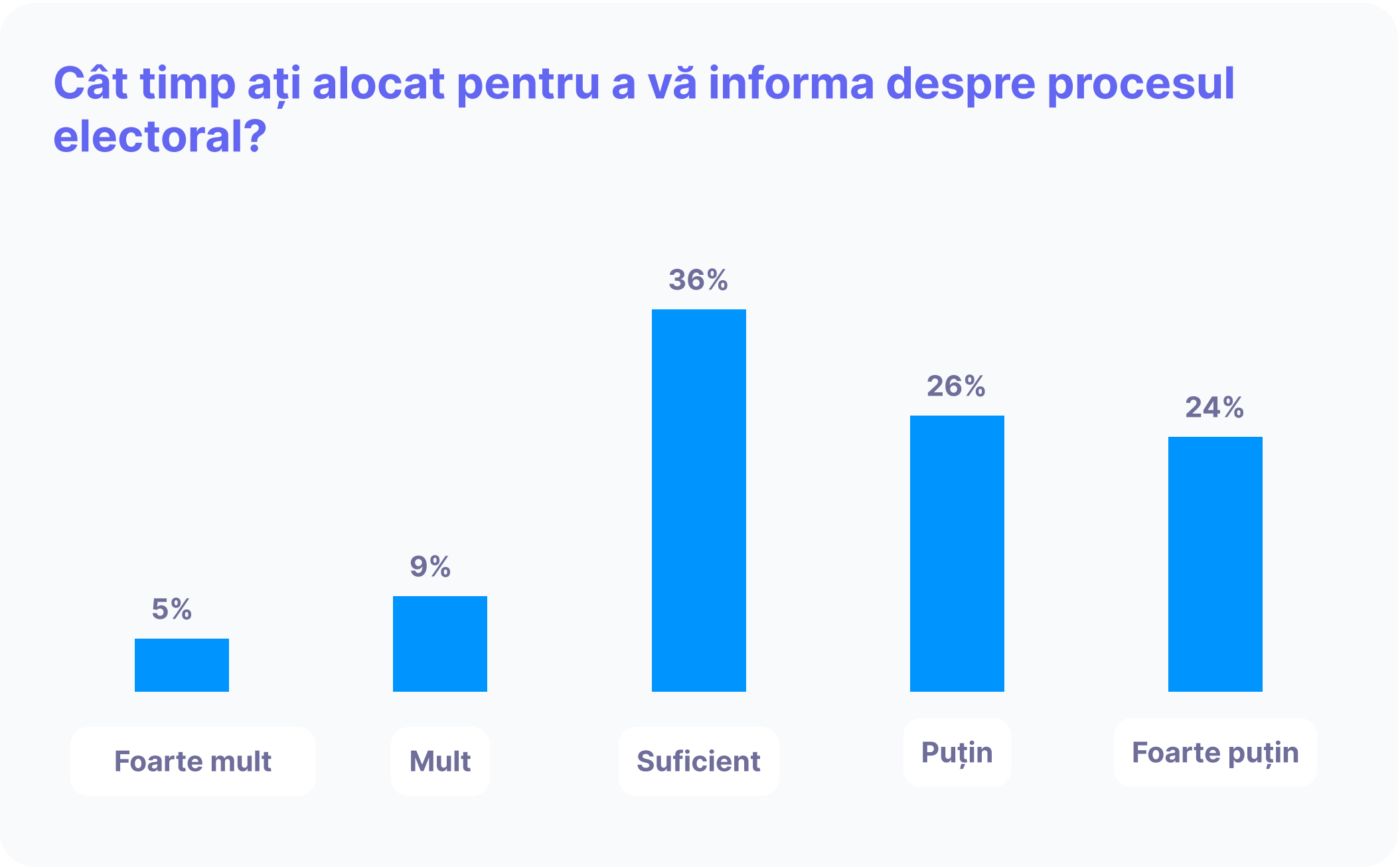

Interesul pentru procesul electoral și platforme electorale

Deși a crescut procentul alegătorilor care se informează despre procedurile de vot, calitatea informării pare să fie una superficială, din moment ce fiecare al doilea susține că a acordat timp insuficient pentru a se informa despre procesul electoral.

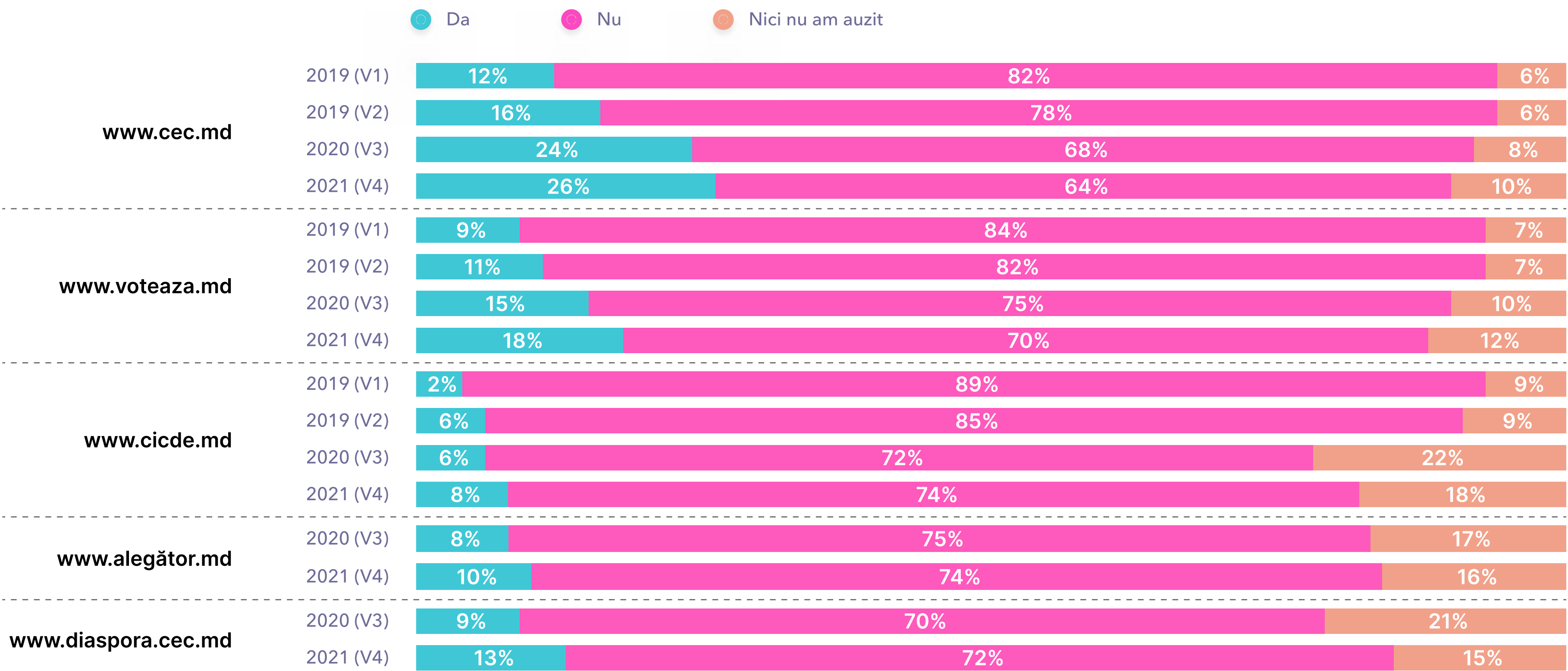
Spre deosebire de procesul electoral, alegătorii par să fie interesați în măsură mai mare de platformele electorale ale concurenților electorali, fiecare al treilea afirmând că s-a informat destul de mult.

Cei care sunt interesați de platformele electorale au preponderent peste 35 ani (38%), cu nivel înalt de studii (44%), majoritatea etnică (36%, față de 26% minorități etnice) și alegătorii expuși la campania de informare (39%).

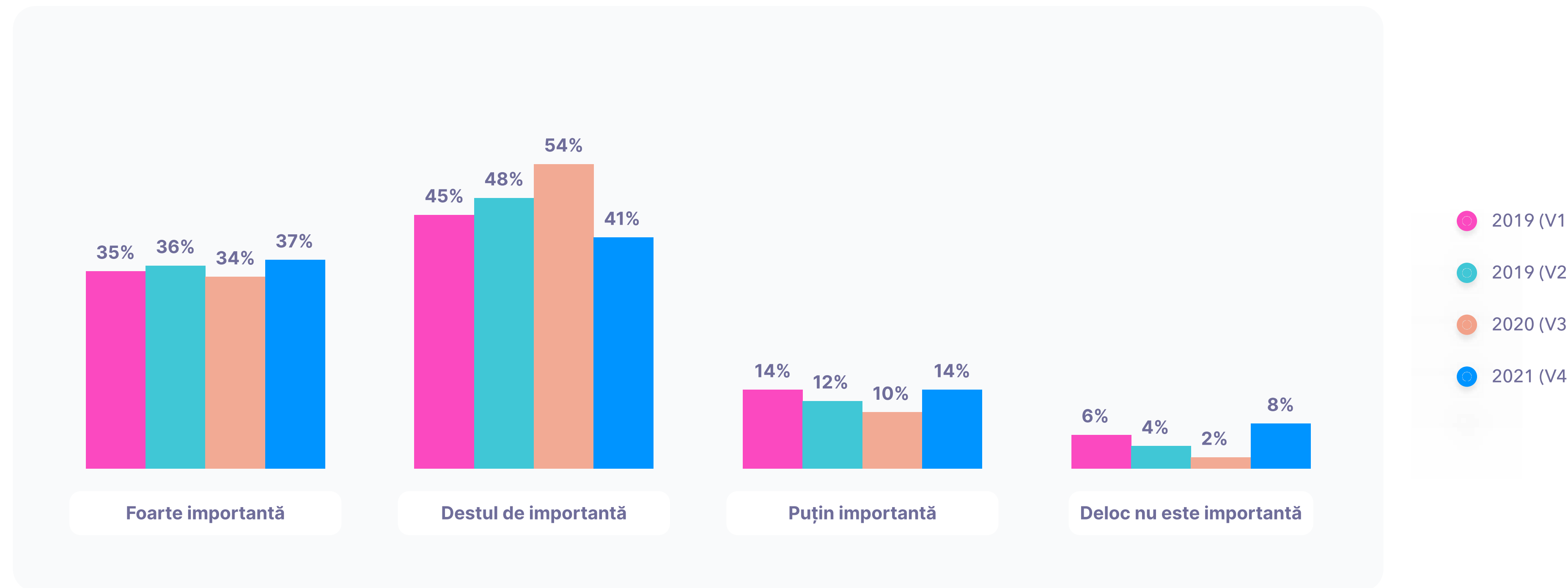
Ați vizitat vreodată următoarele pagini web?

Studiul constată o creștere continuă a popularității paginilor online ale instituțiilor specializate. Cea mai populară continuă să fie pagina www.cec.md, fiind vizitată deja de fiecare al patrulea alegător (în creștere de 2 ori față de primul studiu).
Resursele online specializate sunt vizitate preponderent de alegătorii tineri, cu nivel înalt de studii, majoritate etnică și cei expuși la campanie de informare.

După părerea dumneavoastră, cât de importantă este educația civică continuă privind alegerile și procesul electoral?

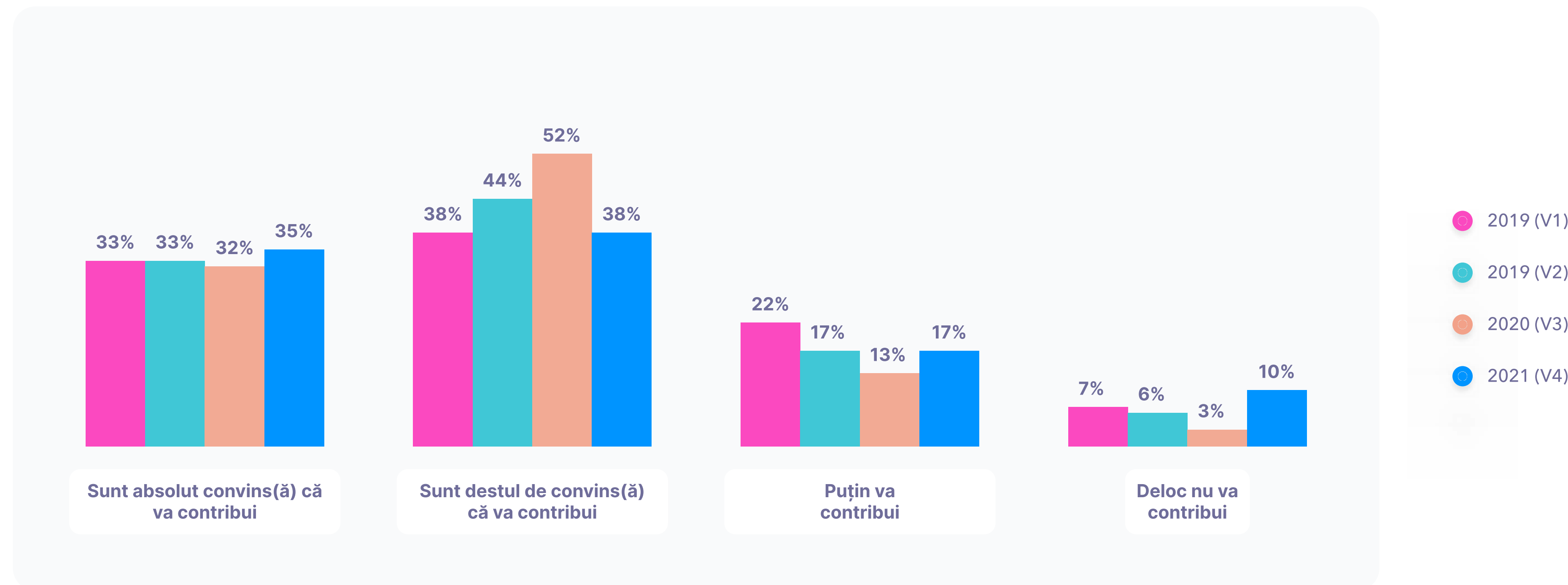
78 la sută din respondenți/-te (cu 10% mai puțin față de studiul precedent) susțin că educația civică continuă în domeniul electoral este importantă: în special alegătorii cu nivel înalt de studii și cei care au fost expuși campaniei de informare.

Credeți că educația civică în domeniul electoral contribuie la o implicare mai activă a cetățenilor în cadrul alegerilor?

73% din respondenți/-te (cu 11 puncte procentuale mai puțin față de sondajul precedent) sunt siguri/-e că educația continuă în domeniul electoral poate contribui la o implicare mai activă a cetățenilor în cadrul alegerilor.

Gradul de convingere este semnificativ mai mare printre respondenții cu nivel înalt de studii (81%) și cei care au fost expuși la campania de informare (79%).

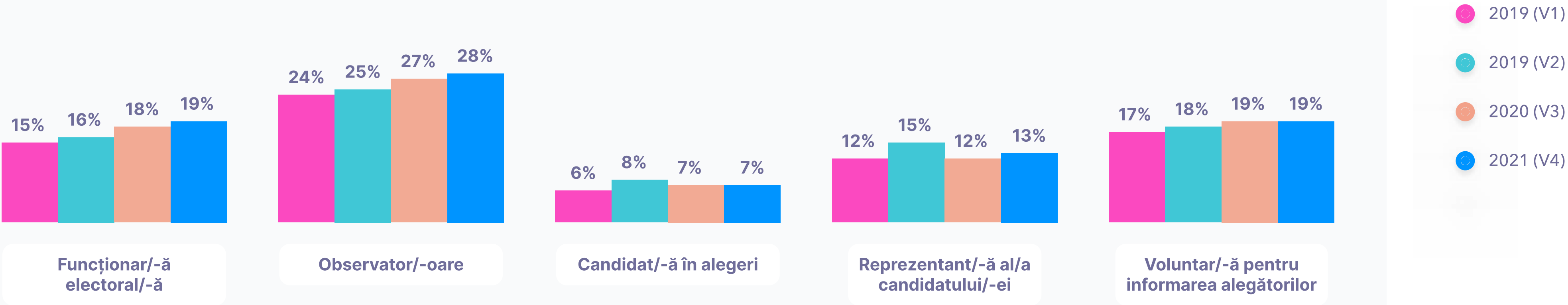
Interesul de implicare în procesul electoral

7% din alegători/-oare au participat personal la instruirii sau evenimente de informare organizate de CEC sau CICDE în decursul anilor 2018-2020.

Unu din patru respondenți/-te este interesat/-ă să participe la evenimente de informare în domeniul electoral.

35% din respondenți/-te (preponderent tinerii, din mediul rural, cu nivel înalt de studii, majoritatea etnică) doresc să se implice activ în procesul electoral sub variate forme, dar preponderent în calitate de observatori/-oare, voluntari/-e și funcționari/-e electorali/-e.

Dvs. personal ați fi interesat/-ă să vă implicați mai mult în procesul electoral în calitate de ...?

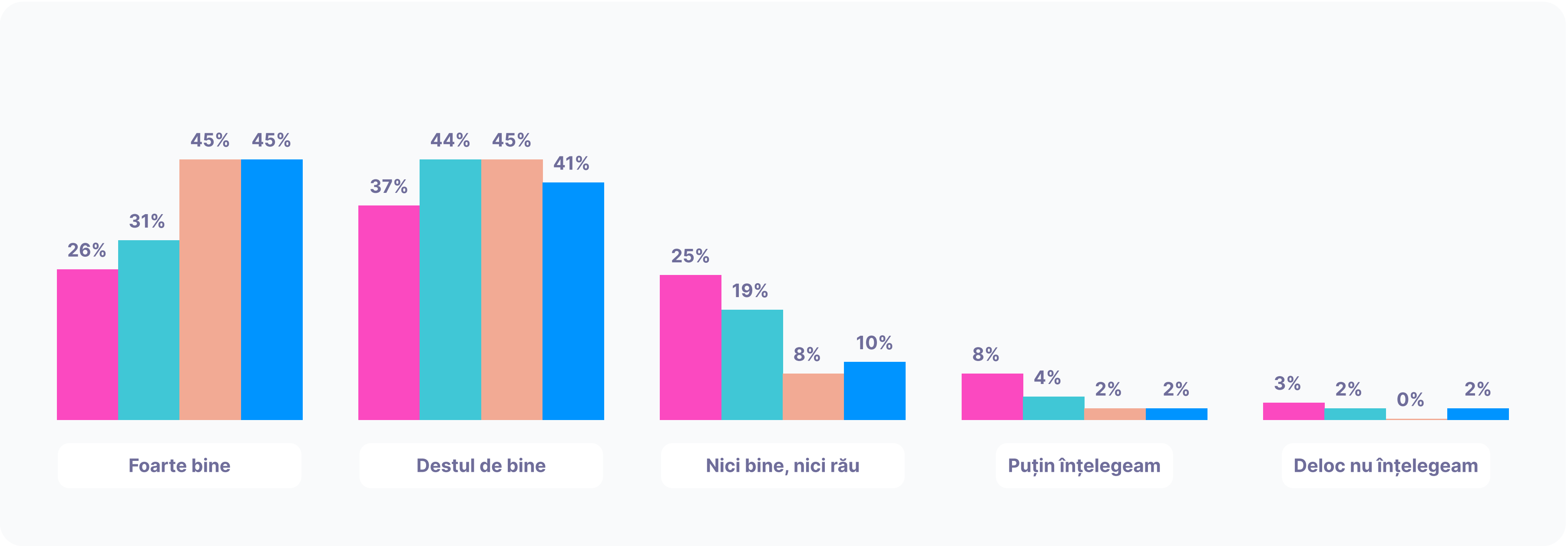

05.

Cunoștințe privind procedura de votare

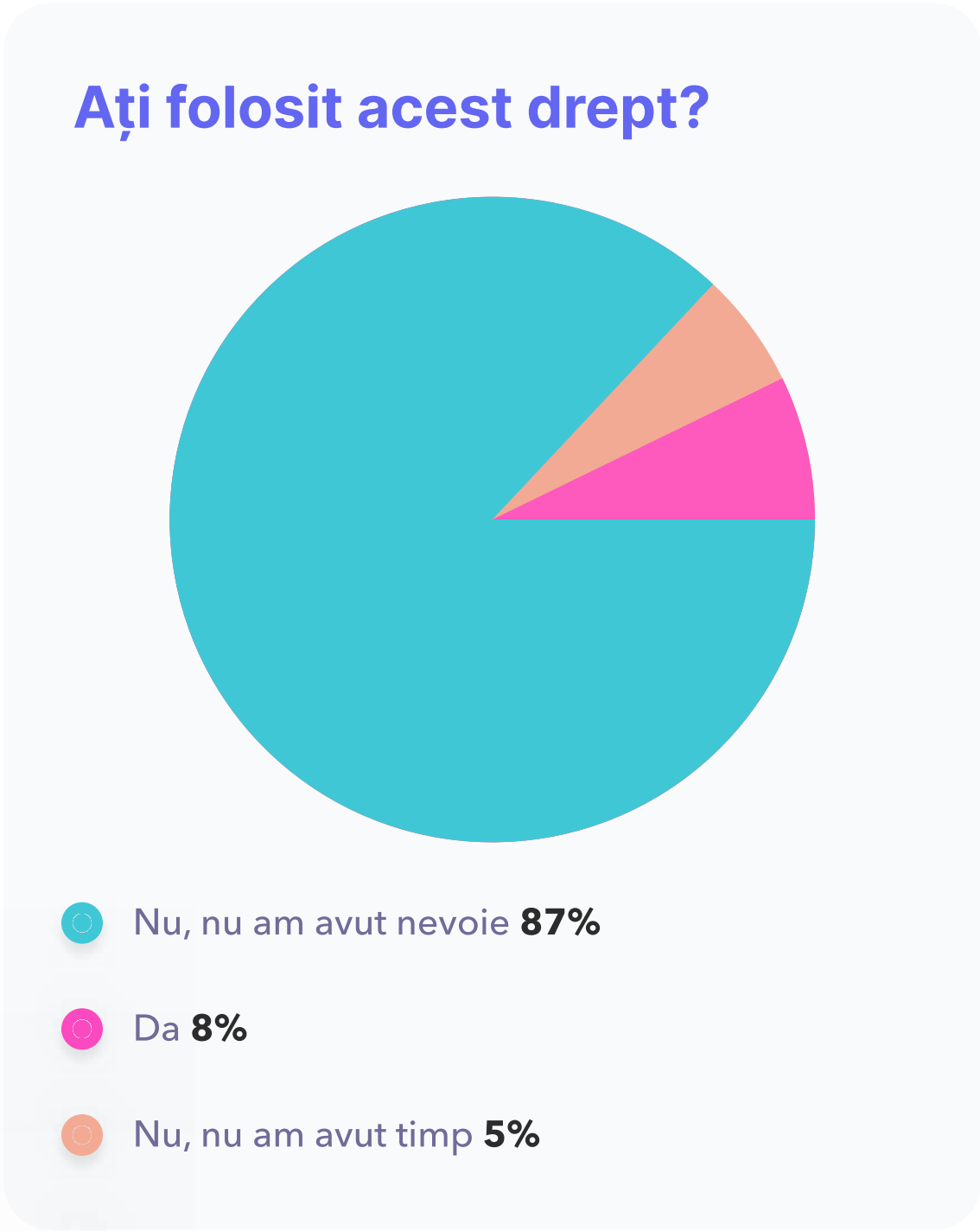
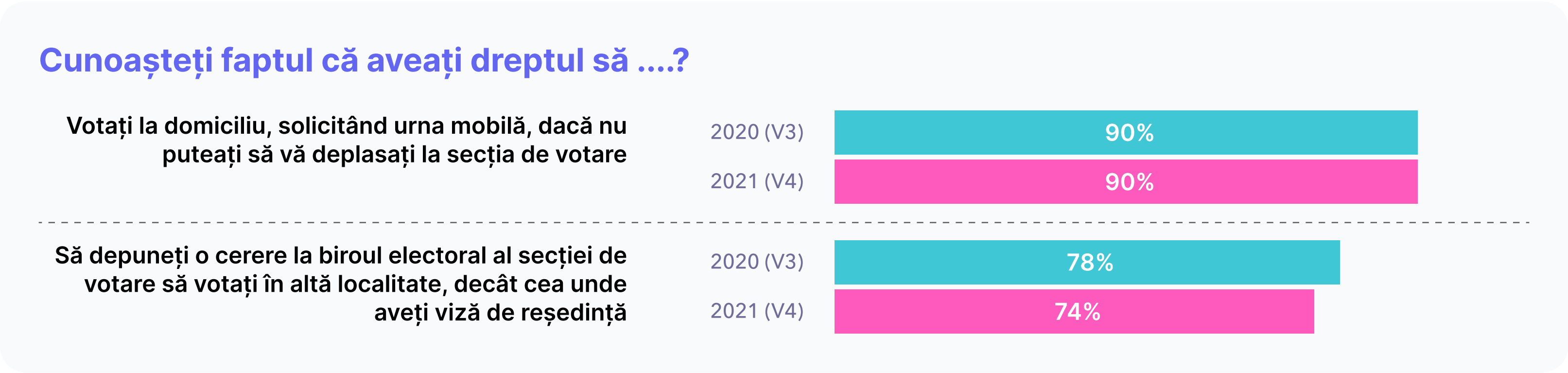
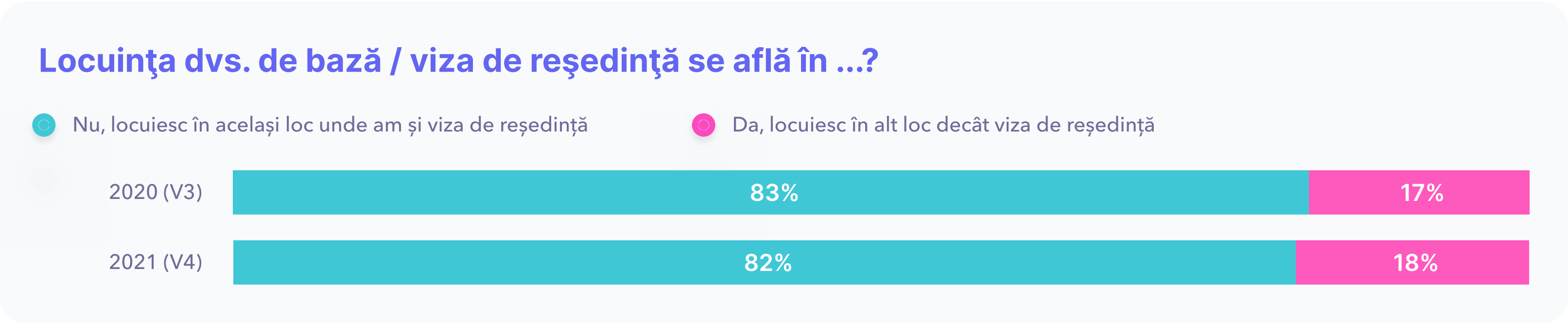
Până în ziua alegerilor, cât de bine cunoșteți procedura de votare?

Doar 14% din alegători/-oare (comparativ cu 36% în primul sondaj) recunosc că până în ziua alegerilor erau slab informați/-te despre procedura de votare. Nivelul de informare este mai slab la persoanele cu nivel jos de studii (24%), din regiuni (11%), persoanele care nu au participat la alegeri (38%, versus 10% care au participat) și cei care nu au fost expuși la campania de informare (27%, versus 11% expuși). Doar 10% din respondenți/-te cunosc corect toate actele în baza cărora se poate vota pe teritoriul țării.

Cunoașteți faptul că aveți dreptul să ...?

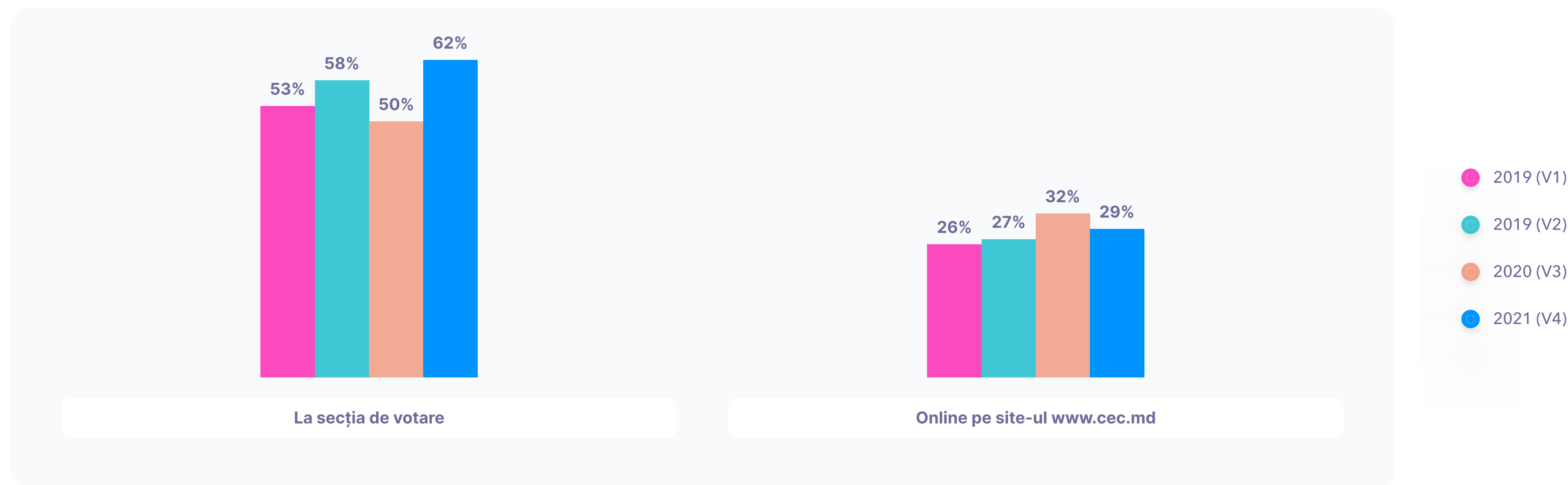
Practic 1 din 5 alegători locuiește în altă localitate decât cea în care are viza de reședință.
10% din alegători/-oare nu cunoșteau dreptul de a vota la domiciliu în caz de boală și 24% nu cunoșteau că aveau dreptul să depună o cerere la biroul electoral al secției de votare să voteze la alegerile parlamentare în altă localitate decât cea unde au viza de reședință.
Persoanele care nu își cunosc drepturile de alegător sunt preponderent persoane cu nivel jos de studii (39%), din mediul rural (28%), care nu au participat la alegeri (39%).

Cunoașteți faptul că puteți verifica datele dvs. personale din listele electorale?

62% din respondenți/-te (în creștere cu 12% față de studiul precedent) cunosc despre posibilitatea de a verifica datele personale la secțiile de votare și 29% cunosc că pot face acest lucru și din listele electorale pe site-ul CEC.

Nivelul de cunoaștere crește odată cu nivelul de studii, de la 10% pe online și 47% pe liste pentru nivelul jos la 52% pe online și 78% pe liste pentru nivelul înalt, dar scade odată cu înaintarea în vârstă (de la 35% pe online pentru persoane tinere la 19% pentru persoane în vârstă). Respondenții din mediul urban sunt mai bine informați despre toate posibilitățile de verificare a datelor personale, comparativ cu cei din mediul rural.

06.

Concluzii și recomandări

Concluzia 1:

Interesul de implicare în procesul electoral în calitate de voluntari/-e, observatori/-oare și funcționari/-e electorali/-e continuă să fie înalt (practic fiecare a treia persoană).

Recomandarea 1:

Informarea persoanelor de a se implica activ în organizarea procesului electoral, despre procedura de înregistrare, sarcinile pe care le presupune un rol sau altul și eventualele beneficii.

Concluzia 2:

Emisiunile și publicitatea TV, precum și rețelele de socializare și media online continuă să fie principalele surse de informare despre alegeri.

Recomandarea 2:

De continuat promovarea evenimentelor de informare și conținutul acestora prin intermediul celor mai populare surse de informare, luând în considerație și specificul diferitor grupuri socio-demografice.

Concluzia 3:

Pe de o parte, un procent semnificativ din alegători/-oare (18%) locuiesc în altă localitate decât cea în care au viza de reședință, iar pe de altă parte 26% nu cunosc faptul că au dreptul să depună o cerere la biroul electoral al secției de votare să voteze în altă localitate, decât cea unde au viza de reședință.

Recomandarea 3:

Sporirea informării alegătorilor/-oarelor despre acest drept, precum și optimizarea și facilitarea procesului de obținere a dreptului de vot în altă localitate decât localitatea de reședință.

Concluzia 4:

Încrederea alegătorilor/-oarelor în transparența modului de finanțare a candidaților/-telor electorali/-e și a campaniilor electorale continuă să fie foarte mică, doar 17% consideră că aceasta este transparentă.

Recomandarea 4:

De consolidat capacitățile CEC în procesul de monitorizare și control a modului de finanțare a candidaților/-telor electorali/-e și a campaniilor electorale, precum și de mediatizat rezultatele controlului.

Acest material este realizat în cadrul Proiectului “Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente” implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) cu suportul poporului american oferit prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Opiniile exprimate în acest raport aparțin autorilor (CIVIS) și nu reflectă neapărat opinia oficială a PNUD, a instituției finanțatoare (USAID) sau a Guvernului Republicii Moldova.